

שנת הלימודים: תשע"א, 2011

דוא"ל: satran@research.haifa.ac.il

שעת קבלה: ימי ב' 13:00-14:00 בתיאום מראש

משרד: חדר 2101, קומה 21, מגדל אשכול

קורס מספר: 290.3105

מרצה: גב' כרמית סטרן (RN, MPH)

טלפונים: 054-9989146, 04-8288659

כתה: חדר מס' 610 בבניין הראשי

סילבוס לקורס יסודות בקידום בריאות

מטרת העל של הקורס: הקניית ידע, תפיסות ומיומנויות בקידום הבריאות של הפרט והאוכלוסייה הן ברמה התיאורטית והן ברמה היישומית.

מטרות ספציפיות של הקורס:

להקנות ידע, גישה והבנה בסיסיים אודות הגורמים, המשפיעים על הבריאות ועל קידום הבריאות;

לפתח תפיסה אתית, הקשורה בערכים ובסוגיות בקידום בריאות באוכלוסיות בעלות מאפיינים תרבותיים שונים;

לפתח מיומנויות לתכנון, יישום והערכה של תוכניות לקידום הבריאות בהתאמה לקהלי היעד ולמסגרות ההתערבות.

מבנה הקורס ומתודולוגיה: הרצאות, תרגילים ודיונים בימי ב' בשעות 15:45-15:14. במהלך הסמסטר יידרשו

הסטודנטים להגיש שני תרגילים בכתב.

הנוכחות בקורס - חובה.

הערכת הקורס: מבחן - 80% מהציון (ציון עובר - 60)

תרגילים (להגשה בכתב) - 20% מהציון

תכנית הקורס: הקניית מושגי יסוד, פיתוח תפיסה וגישה לקידום בריאות; פיתוח מיומנויות לתכנון תוכניות

לקידום בריאות, על פי מודל תכנון מקובל, ולתכנון התערבויות, על פי תיאוריות ברמת הפרט והקהילה, בהתייחס

למאפיינים של קהל היעד ולסוגיות אתיות; והקניית ידע והבנה בנוגע ליישום תוכניות והערכתן.

תכנית הקורס המפורטת מוצגת בטבלה בעמודים הבאים

רשימת מקורות לקריאה נוספת מופיעה בעמוד האחרון

בהצלחה!

תכנית הקורס לפי תאריכים, נושאים, קריאה נלווית ומטלות ביניים:

קריאה ומטלות ביניים	נושא השיעור והמתודולוגיה	תאריך	מס'
Green, W.L & Marshall, W. K. (2005). Health Program Planning And Educational and Ecological Approach. (4 th ed.). McGraw-Hill: USA. pp. 7-23. בראון-אפל, א. פלג ח. וויינשטיין ר. (עורכות). (2002). קידום בריאות בישראל (פרסום 223). עמ' 17-20. תל השומר: משרד הבריאות. אברבוך, א., קידר, נ. וחורב, ט. (2010). אי השוויון בבריאות והתמודדות עמו . האגף לכלכלה ולביטוח בריאות: מדינת ישראל. http://www.health.gov.il/download/pages/briut_sofi.pdf Glantz, F.M., Lewis & B.K., Rimer. (Eds.). (2002). Health behavior and health education: Theory, research and practice (3 rd ed., pp. 99-120). San Francisco: Jossey-Bass. Naidoo J, Wills J. (2000). Health promotion Foundations for practice. Bailliere Tindall. Chapter 1- Concepts of health. P-5-26.	הכרות ותיאום ציפיות. הרצאה: רקע, סקירה ומושגי יסוד בקידום בריאות. תרגילים: ניתוח גורמים המשפיעים על הבריאות הרצאה: גורמים המשפיעים על הבריאות, בדגש על גורמים חברתיים. הרצאה ודיון: אי שוויון בבריאות בישראל דיון: ערכים בבסיס המקצוע	28.2.11	.1
World Health Organization. Ottawa charter for health promotion. In: Health Promotion. (1986). Geneva, Switzerland: World Health Organization; Vol 1: iii-v. Mittelmark, M.B. (2008). Setting an ethical agenda for health promotion Health. Promot. Int., 23(1): 78-85.	הרצאה: עקרונות אמנת אוטווה לקידום הבריאות דיון: יישומים ואתיקה בקידום בריאות	14.3.11	.3
תרגיל (פירוט באתר הלמידה) על פי הסרט להגשה עד לשבוע הבא.	הקרנת סרט: יישום העקרונות של אמנת אוטווה: תחומי פעולה, אסטרטגיות ופערים תרבותיים	21.3.11	.4
תרגיל – מועד אחרון להגשה בכתב. דונחין, מ. (1997) עיר בריאה - עקרונות העיר הבריאה. ערים בריאות - בטאון רשת ערים בריאות.	הרצאה ודיון: גישות לקידום הבריאות, קידום בריאות הפרט והקהילה, גישת המסגרות ועקרונות אמנת בנגקוק	28.3.11	.5
Green, L. and Krauter, M.W., (2005). Health Program Planning: An Educational and Ecological Approach. New York: McGraw-Hill. Pp. 51-96; 104-107. Glantz et al. - pp. 409-433.	הרצאה: פיתוח תוכניות לקידום הבריאות לפי מודל התכנון Precede – Proceed, שלבים 1-2: אבחון חברתי ואפידמיולוגי	4.4.11	.6

מס'	תאריך	נושא השיעור והמתודולוגיה	קריאה ומטלות ביניים
7.	11.4.11	הרצאה: תכנון לפי Precede – Proceed, שלבים 3-4: אבחון התנהגותי, סביבתי, חינוכי, ארגוני ואקולוגי הרצאה: תיאוריות ברמת הפרט: מודל האמונות הבריאותיות הסבר על התרגיל לחופשת הפסח.	Green, L. and Krauter, M.W., (2005). Health Program Planning: An Educational and Ecological Approach . New York: McGraw-Hill. Pp. 130-147; 153-179. סטרן, כ. (2007). הענות לביצוע ממורפיה לאור מודלים בקידום בריאות, קידום בריאות בישראל, 1 (א), 34-45.
14.4.11-1.5.11		חופשת פסח	הכנת תרגיל להגשה עד ל-2.5.11
8.	2.5.11	המשך הרצאה: Precede–Proceed, שלבים 3-4. הרצאה: תיאוריות ברמת הפרט: תיאוריית ההתנהגות המתוכננת, מודל שלבי השינוי	תרגיל – מועד אחרון להגשה בכתב. Ajzen, I. (1988). Attitudes, Personality, and behavior . (pp. 1-24). Milton Keynes, U.K.: Open University. Prochaska, J., Redding, C..A., & Evers, K.E. (2002). The transtheoretical model and stages of change. In J.O. Prochaska & DiClemente, C.C. (1982). Transtheoretical therapy toward a more integrative model of change. Psychotherapy: Theory, Research and Practice , 19(3), 276-287.
9.5.11-10.5.11		יום הזיכרון ויום העצמאות	
9.	16.5.11	הרצאה: תיאוריות ברמת הקהילה: המודל ההתנהגותי-אקולוגי או PEN-3	Hovell, M.F., Wahlgren, D.R., & Gehrman, C.A. (2002). Emerging theories in health promotion practice and research (Ed. Diclemente RJ, Crosby RA, Kegler MC). Chapter 13: The behavioral ecological model, Integrating public health and behavioral science. Pp.347-385.
10.	23.5.11	הרצאה: תכנון לפי Precede – Proceed, שלב 5: אבחון מדיניות הרצאה: עקרונות התכנון ושלביו, כולל קביעת מטרת ויעדים על-פי SMART	Green & Krauter, Pp. 190-209. Hawe, P. Degeling, D and Hall, J. (2000). Evaluating Health Promotion, Health Workers Guide . Chapter 3, Planning your programme, pp. 41-58.
11.	30.5.11	הרצאה: Precede–Proceed, שלב 6: יישום דיון: אסטרטגיות ושיטות התערבות	אבירם, א. (2006). הדרכה, טיפוח, מימוניות וכישורים לשיפור ביצועים. ידיעות ספרים: ישראל. עמ': 55-92.
12.	6.6.11	הרצאה: הערכה לפי Precede–Proceed, שלבים 7-9: הערכת תהליך, השפעה ותוצאות דיון: סוגיות אתיות, תרבותיות ופרקטיות בתכנון, יישום והערכת תוכניות לקידום בריאות	Glantz et al. - pp. 485-505. McKenzie, J.F., and Smeltzer, J.L. (2001). Planning, implementing, and evaluating health promotion programs: a primer . Boston: Allyn & Bacon. Part 3, Chapter 13, 14, 15.

מס'	תאריך	נושא השיעור והמתודולוגיה	קריאה ומטלות ביניים
		7.6.11-8.6.11	חופשת שבועות
.13	13.6.11	הרצאה ודיון : הצגת תוכנית לדוגמא דיון : שיתופי פעולה בקידום בריאות	Naidoo, J. and Wills, J. (2000) Partnerships for health—working together. In Naidoo, J. and Wills, J.(eds) Health Promotion Foundations for Practice . Bailliere Tindell, Edinburgh. Chapter 8 pp 157-181 Baron-Epel, O., Drach-Zahavy, A., and Peleg, H. (2003).Health promotion partnerships in Israel: motives, enhancing and inhibiting structures, and modes of structure. Health Promotion International , 18 (1): 15-23.

רשימת מקורות לקריאה נוספת

צ'רצ'מן, א. וסדן, א. (2003). **השתתפות: הדרך שלך להשפיע**. חלק א': התשתית הרעיונית של שיתוף והשתתפות. עמ': 7-22.

Baron-Epel, O., Levin-Zamir, D. Satran-Argaman, C., Livny, N. & Amit, N. (2004). A participatory process for developing quality assurance tools for health education programs. **Patient Education & Counseling**, 54(2), 213-219.

Glanz, K., Rimer, B.K., & Viswanath, K. (eds.). (2008). **Health behavior and health education Theory, research and practice**. Chapter 3- The health belief model. Pp.45-66.

Hawe, P. Degeling, D and Hall, J. (2000). **Evaluating Health Promotion, Health Workers Guide**. Chapter 2, pp. 16-40.

Krumeich, A., Weijts, W., Reddy, P.& Meijer-Weitz, A. (2001). The benefits of anthropological approaches for health promotion research and practice. **Health Education Reseach**. Vol. 16 (2) pp. 121-130